

Kritika

Iskanje izvornega duha

Mestno gledališče ljubljansko zaključuje sezono z redno repertoarno produkcijo muzikala, tokrat z *Ženskami na robu živčnega zloma*, ki sta jih po istoimenskem filmu Pedra Almodóvarja iz leta 1988 za oder priredila Jeffrey Lane (adaptacija scenarija) in David Yazbek (glasba in songi). V prevodu **Alje Predan** (dialogi) in **Milana Dekleve** (pesmi) doživlja pri

nas uprizoritev tri leta po broadwayski krstni izvedbi. In če je slednja v vizualno primerljivih prikazih oseb in posameznih scenskih podobah do Almodóvarjevega filma gojila precejšnjo zvestobo, je za slovensko prazvedbo, ki jo režijsko (in scenografsko) podpisuje **Diego de Brea**, najprej mogoče ugotoviti, da se filmu ne približuje z neposrednim prevzemanjem elementov, temveč je zasnovana v iskanju duha Almodóvarja, torej širše, z upoštevanjem režiserjevih karakteristik in (španskega) okolja, ki mu pripada.

De Brea (kot dramaturginja sodeluje **Eva Mahkovic**) muzikal tako postavlja v prostor, ki ne prikriva svojega uprizoritvenega značaja; z živo prisotnostjo sedemčlanske zasedbe pod glasbenim vodstvom korepetitorja **Jožeta Šaleja** je pravzaprav zvezano muzikalsko prepletanje dialogov s songi oziroma uprizoritvena težnja po gladkem prehajanju med tema dvema izrazoma. In če torej scenografski princip vsaj v nadrobnejšem umeščanju dogajanja ohranja le nekatere osnovne elemente, je vizualno predvsem kostumografija **Lea Kulaša** tista, ki poskrbi za posamezne »španske« poudarke – a ne z morda pričakovano uporabo barv, ki dajo značilni izraz tudi Almodóvarjevim filmom; kljub barvni prisotnosti, predvsem simbolne rdeče, v kostumografski podobi namreč prevladujeta bela in črna. Takšni sta tudi krinolini osrednjih žensk, ki si stojita nasproti, medtem ko moški kostumi na primer črpajo pri toreadorskih oblačilih. Z glasbeno-plesno uverturo, v kateri je

prepoznati tudi stil flamenka (za koreografijo je poskrbel **Branko Potočan**), uprizoritev torej vstopi na območje, ki je v posameznih detajlih nezgrešljivo špansko.

Čeprav izvedbeno omejujoča je krinolina v svojem zavzemanju prostora sredstvo, ki prispeva k poudarjanju vodilne vloge žensk. Te besedilna predloga seveda ne postavi le v naslov; v svoji črni komediji Almodóvar ženske portretira, se jim približuje v poskusu razumevanja. Film – ki slika od ljubimca zpuščeno Pepo, a ga je težko na kratko obnoviti, saj ga strukturirajo zapleti, sorodni vodvilskemu komedijskemu tipu, v katerih ne manjka primesi norosti – odrska priredba predela v sledenju osnovni, ki pa se v tem prenosu izoblikuje v mestoma razvojno ohlapno celoto, zaradi česar zna struktura delovati fragmentarno, obravnava zgodbe pa se pri tem pretirano zaustavlja na površini. Uprizoritvi tega ne uspe preseči – pa čeprav gradi na predrugачeni, a no-

tranje vendarle premalo razdelani upodobitvi Almodóvarjevih *Žensk in v podajanju denimo izkaže pozornost za komične prijeme.*

Novi muzikal Mestnega gledališča ljubljanskega je najizrazitejši v igralskih (pa tudi pevskih) interpretacijah; v osrednji vlogi Pepe oblikuje **Viktorija Bencik Emeršič** žensko, ki začetno boleče občutenje udarca ob koncu ljubezenske zveze skozi različne faze (lastnih in tujih) razreševanj postopoma predela v odločen končni »ne« regresiji v odnosu – oziroma v korak naprej. ✕

Ana Perne

Jeffrey Lane,
David Yazbek:
Ženske na robu živčnega zloma.
Režija Diego de Brea.
Mestno gledališče ljubljansko.
★★★

Uprizoritev *Ženske na robu živčnega zloma* se istoimenskemu filmu ne približuje z neposrednim prevzemanjem njegovih elementov, temveč je zasnovana kot iskanje Almodóvarjevega duha. Fotografija: Barbara Čeferin